

Finanspolitiska rådets rapport 2014

—

Arbetsmarknaden

10 september 2014

- *”Jämfört med 2006 har mer än 300 000 fler personer ett jobb att gå till.” ”Vi har idag högst sysselsättningsgrad och högst arbetskraftsdeltagande i hela EU.”*

Alliansens valmanifest

- *”Arbetslösheten har de senaste åtta åren ökat till 400 000 människor. Ungdomsarbetslösheten är nästan 25 procent.”*

Socialdemokraternas valmanifest

- *Finanspolitiska rådet: Leder finanspolitiken till varaktigt hög sysselsättning?*

Upplägg

- Kort om Finanspolitiska rådet
- Utvecklingen på arbetsmarknaden
- Vilken roll har regeringens reformer spelat?
- Hur ser förutsättningarna att väsentligt minska arbetslösheten ut?
- Arbetsmarknaden för de unga
- Rådets sammanfattning om arbetsmarknaden

Finanspolitiska rådet

- Inrättades 2007
- Uppdraget: utvärdera regeringens finanspolitik och övriga ekonomiska politik
- Därmed bidra till en ökad öppenhet och tydlighet kring den ekonomiska politikens syften och effektivitet
- Huvudprodukten är den årliga rapporten "Svensk finanspolitik" som överlämnas till regeringen i maj
- Ett flertal underlagsrapporter per år
- Arrangerar minst två konferenser per år
- Utfrågning i finansutskottet varje år

Finanspolitiska rådet

Ledamöter

John Hassler (ordf.)

Irma Rosenberg (vice ordf.)

Anders Björklund

Hilde C. Bjørnland

Yvonne Gustafsson

Oskar Nordström Skans

Uppdraget

Rådet ska särskilt:

- Granska om finanspolitiken är förenlig med långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskottsmålet och utgiftstaket

Rådet ska även:

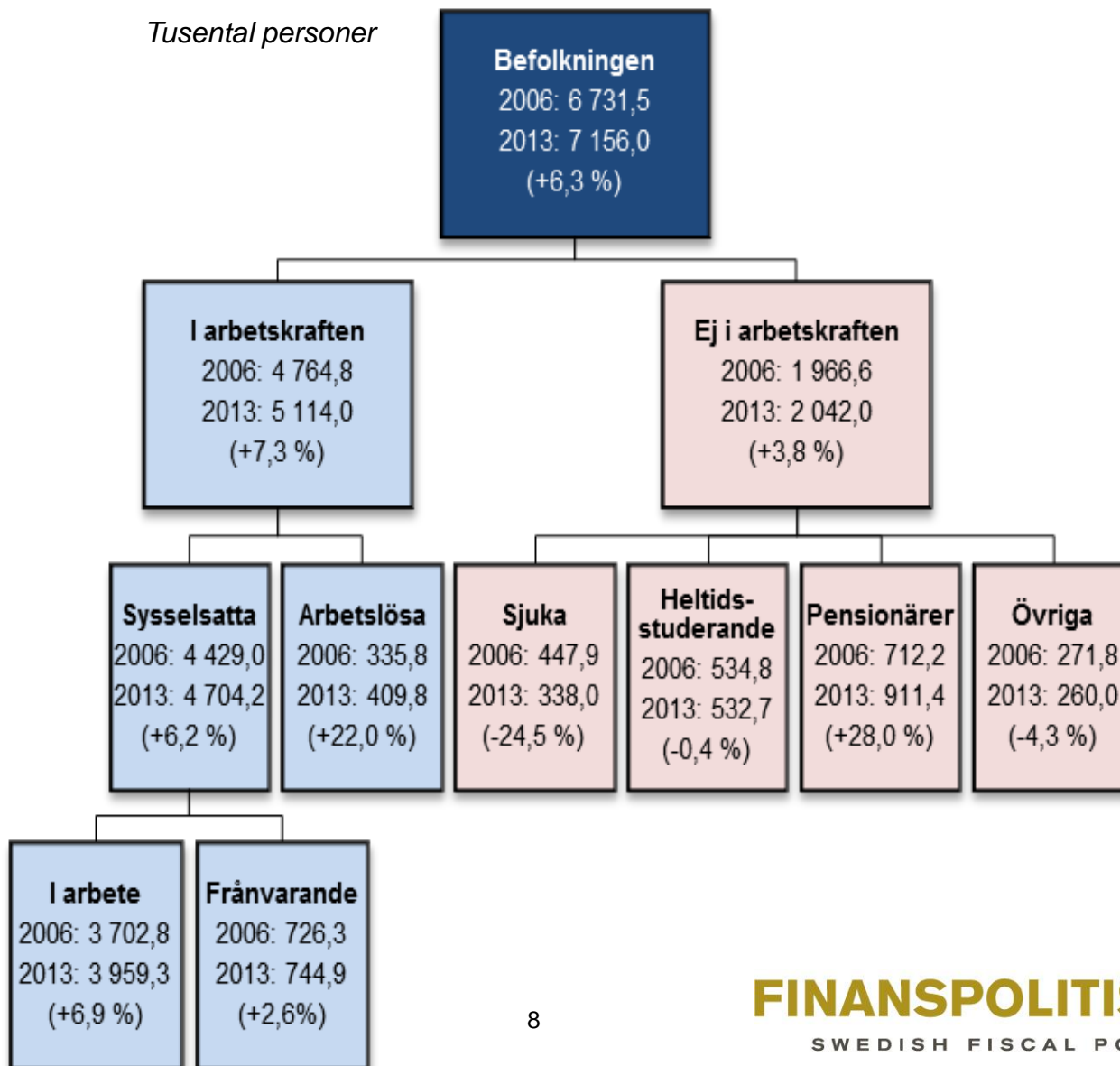
- Bedöma hur finanspolitiken förhåller sig till konjunkturutvecklingen
- Bedöma om utvecklingen är i linje med långsiktigt uthållig tillväxt och långsiktigt hållbar hög sysselsättning
- Granska tydligheten i regeringens ekonomiska propositioner och kvaliteten i regeringens analysunderlag
- Analysera effekterna av finanspolitiken på välfärdens fördelning
- Verka för en ökad offentlig diskussion i samhället om den ekonomiska politiken

Arbetsmarknaden

- **Utvecklingen på arbetsmarknaden under senare år**
- Vilken roll har regeringens reformer spelat?
- Hur har arbetslösheten utvecklats? Hur ser förutsättningarna att väsentligt minska arbetslösheten under kommande år ut?
- Hur ser arbetsmarknaden för de unga ut?
- Sammanfattning

Arbetsmarknaden 2006–2013

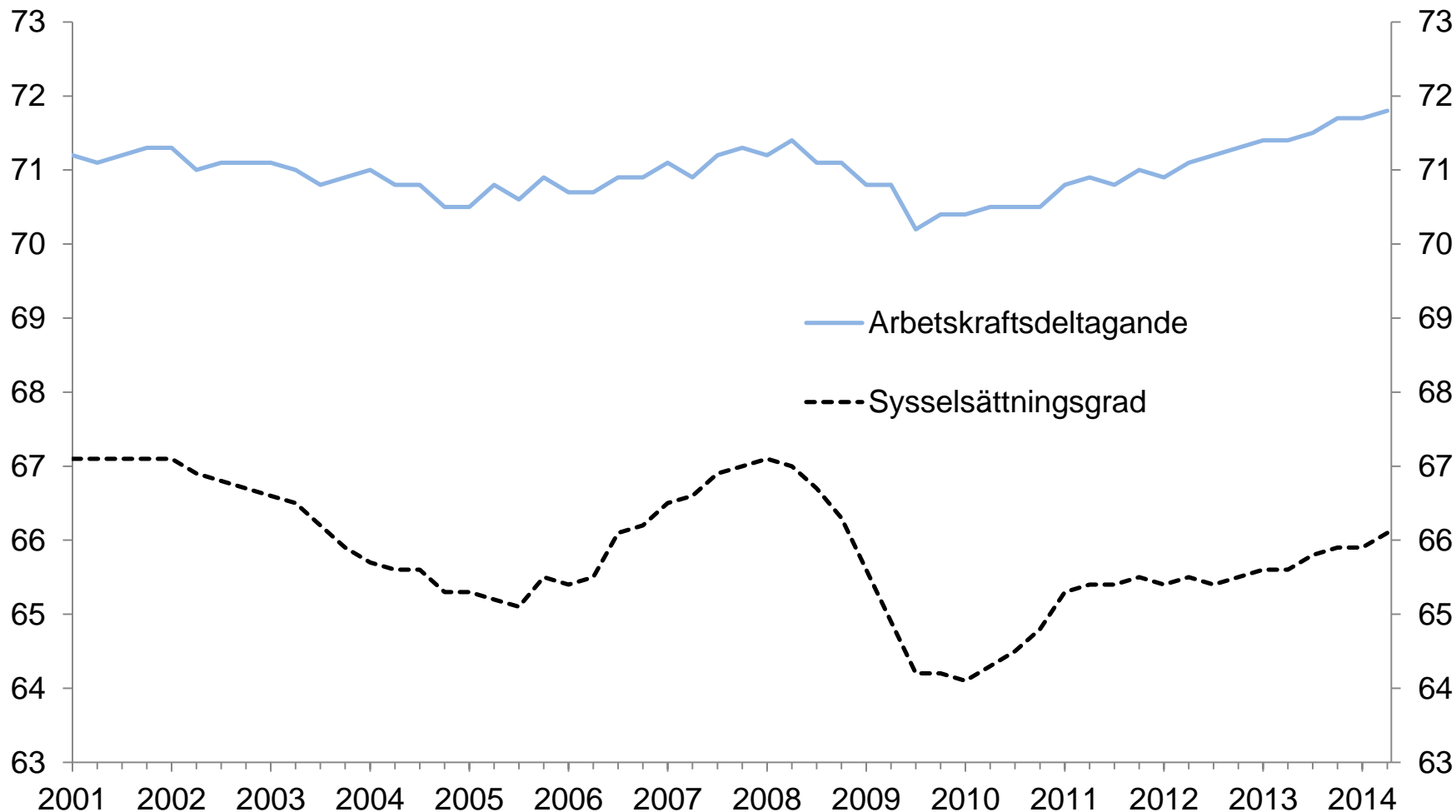
Tusental personer

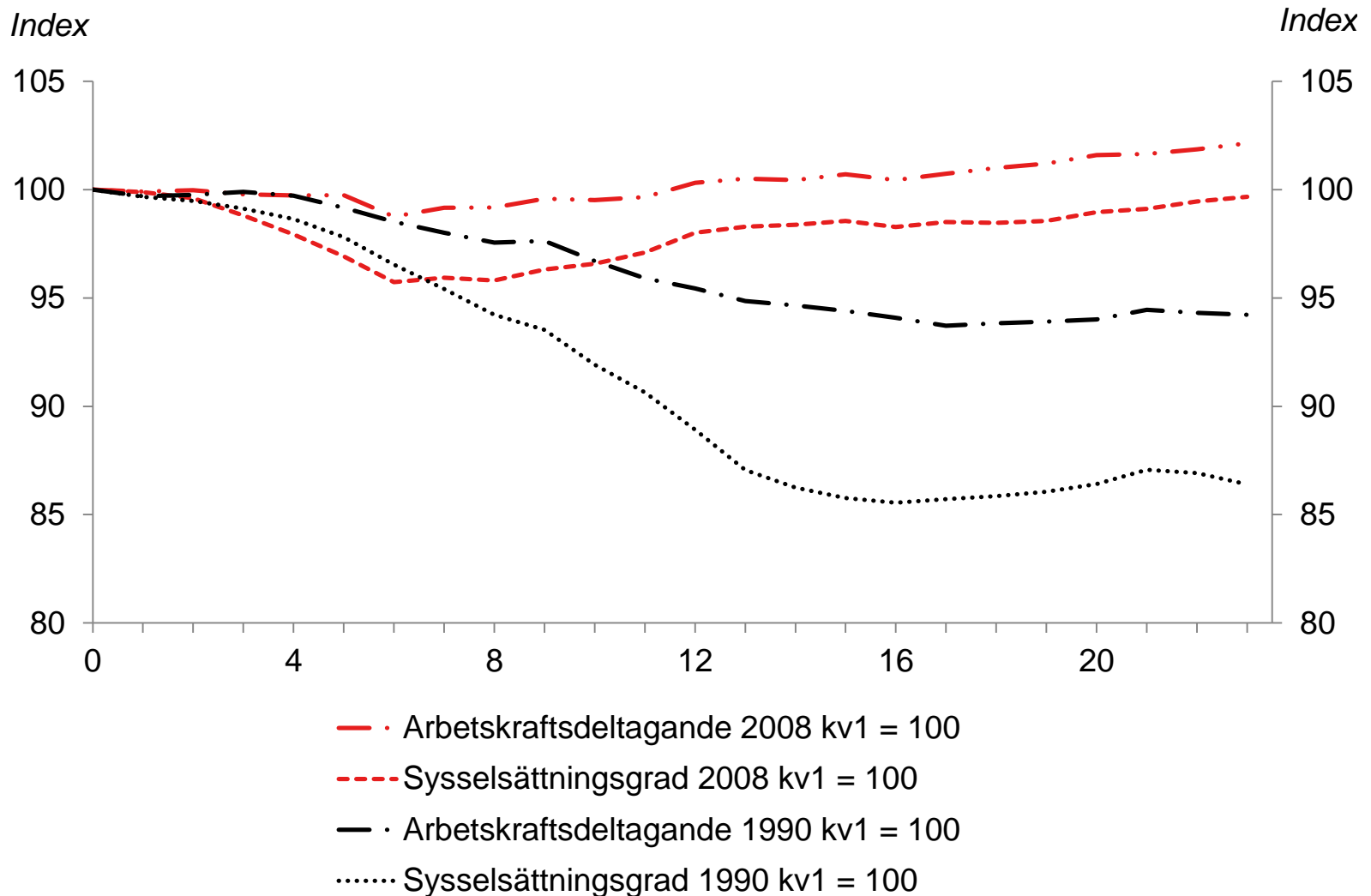
Arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgrad

Procent av befolkningen 15–74 år

Procent av befolkningen 15–74 år

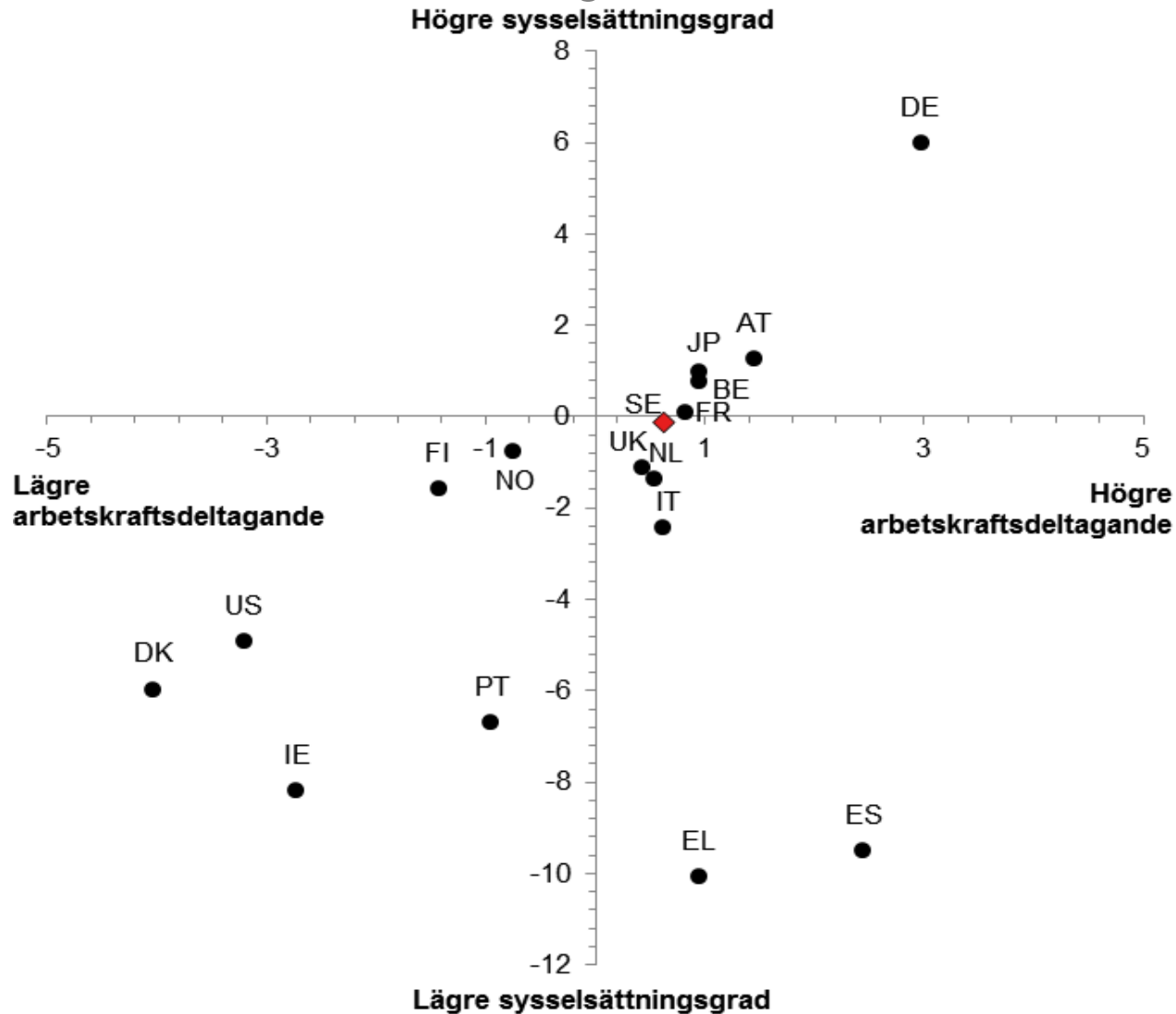

Finanskrisen jämfört med 1990-talskrisen

Arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgrad

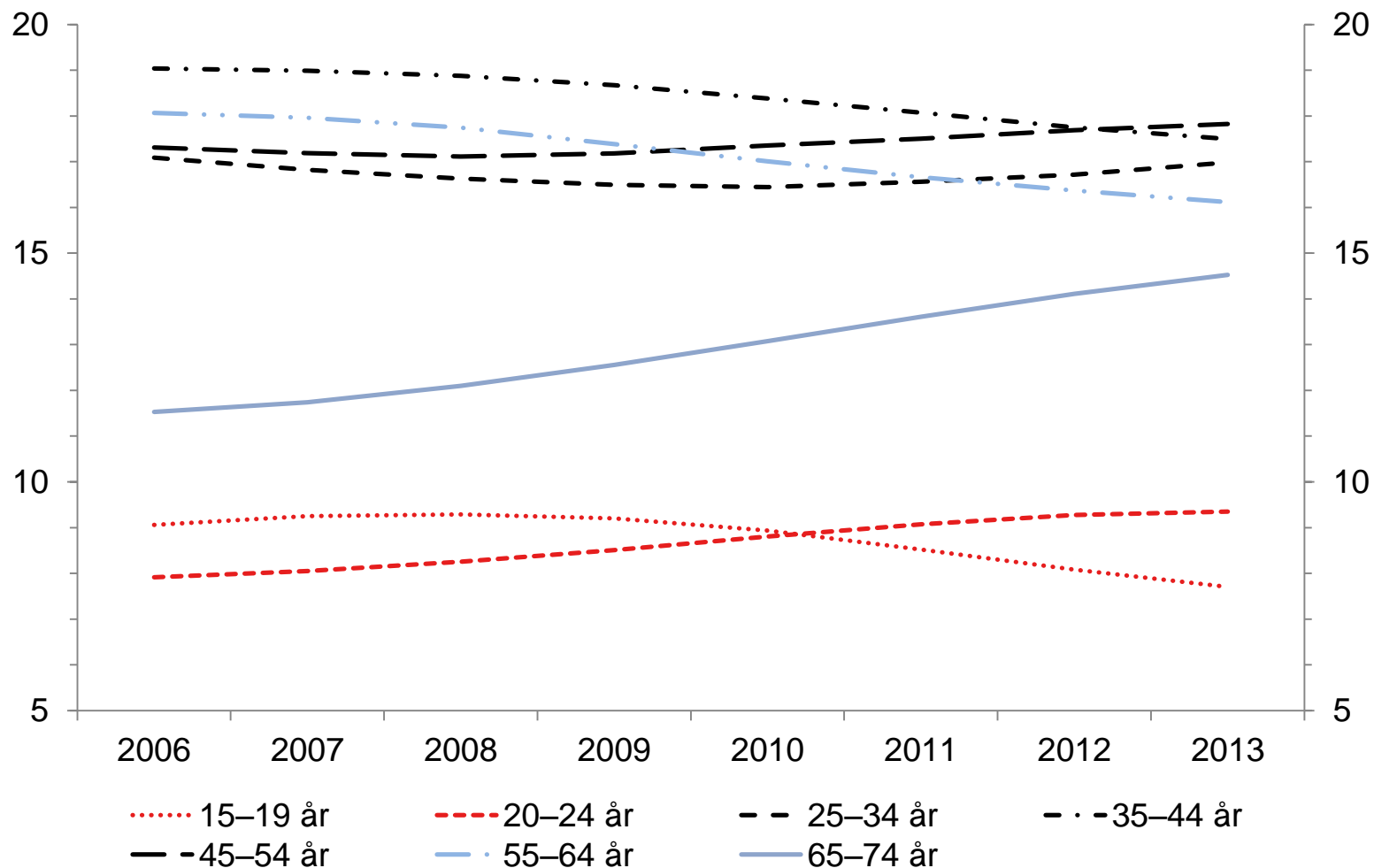
Förändring sedan 2006

Befolkningens ålderssammansättning

Procent av befolkningen

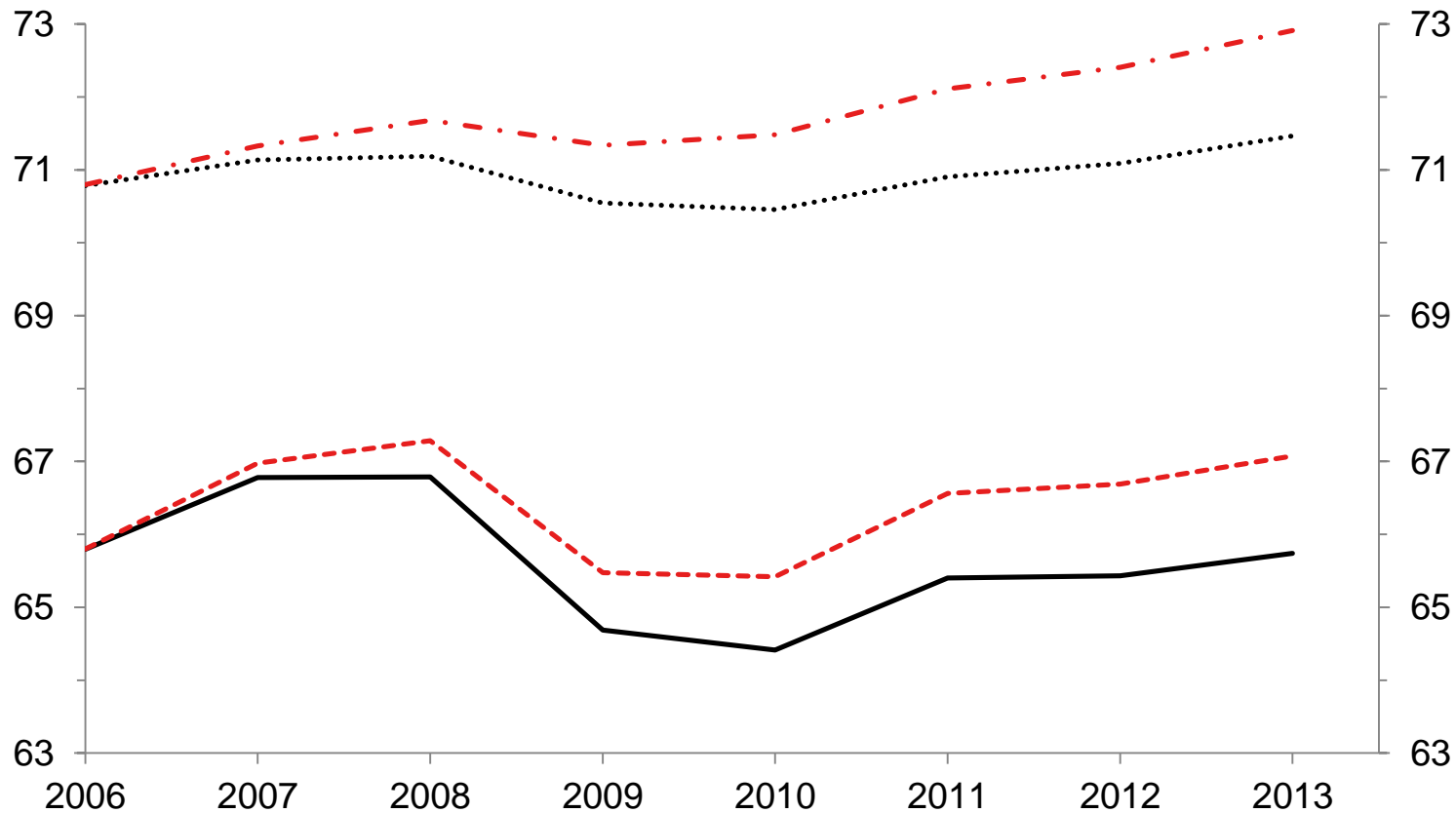
Procent av befolkningen

Arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgrad

Procent av befolkningen 15–74 år

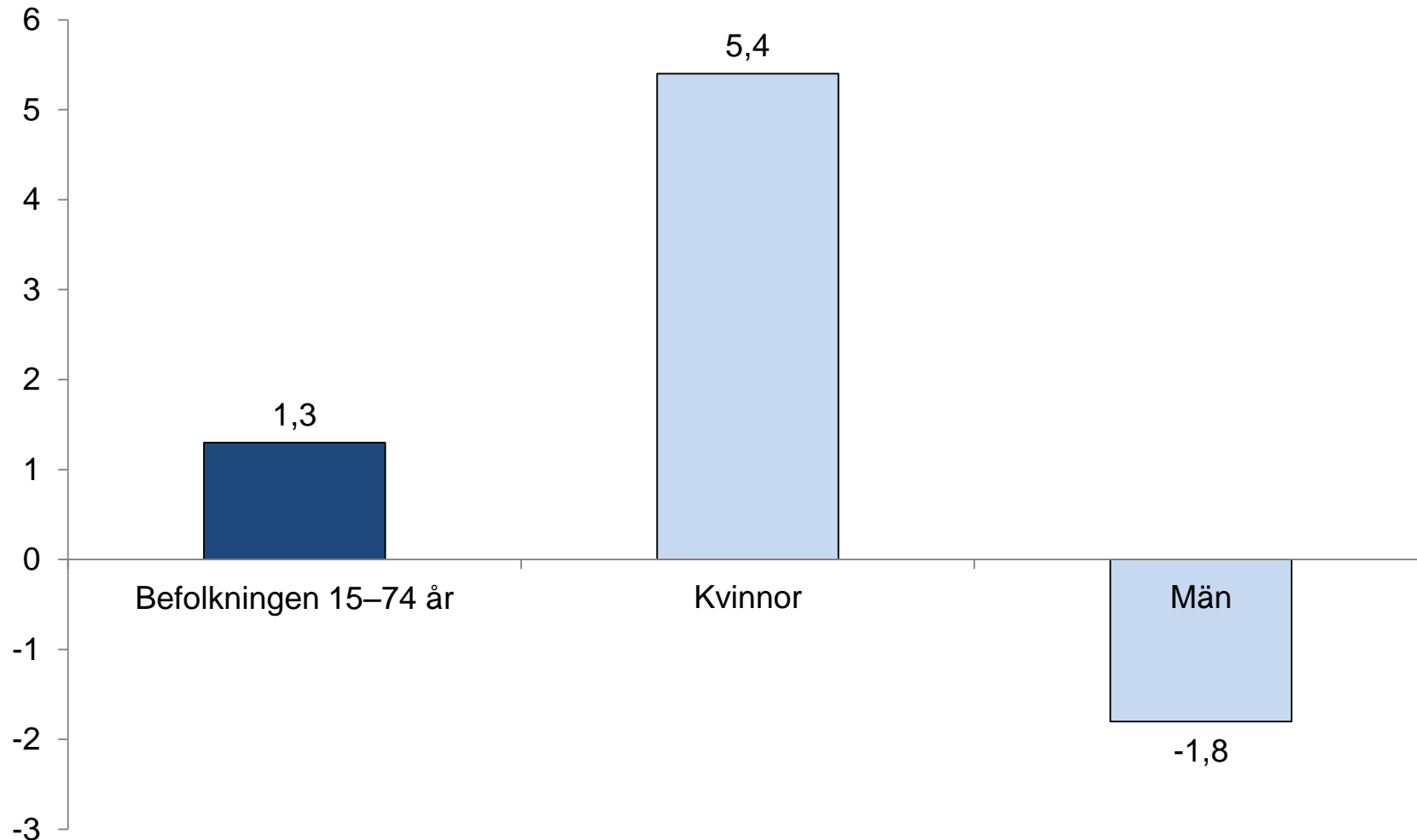
Procent av befolkningen 15–74 år

- Faktiskt arbetskraftsdeltagande
- Faktisk sysselsättningsgrad
- . - Justerat arbetskraftsdeltagande
- - - Justerad sysselsättningsgrad

Arbetade timmar per person 2006kv1–2013kv4

Procentuell förändring

Arbetsmarknaden

- Utvecklingen på arbetsmarknaden under senare år
- **Vilken roll har regeringens reformer spelat?**
- Hur har arbetslösheten utvecklats? Hur ser förutsättningarna att väsentligt minska arbetslösheten under kommande år ut?
- Hur ser arbetsmarknaden för de unga ut?
- Sammanfattning

Effekter av regeringens reformer?

- Svårt att särskilja konjunkturrella mönster från strukturella faktorer.
- Studier av några av regeringens reformer visar på små effekter.
- Jobbskatteavdraget har troligen bidragit.
- Goda offentliga finanser → Anställda i offentliga sektor behövde inte sägas upp i samband med finanskrisen.

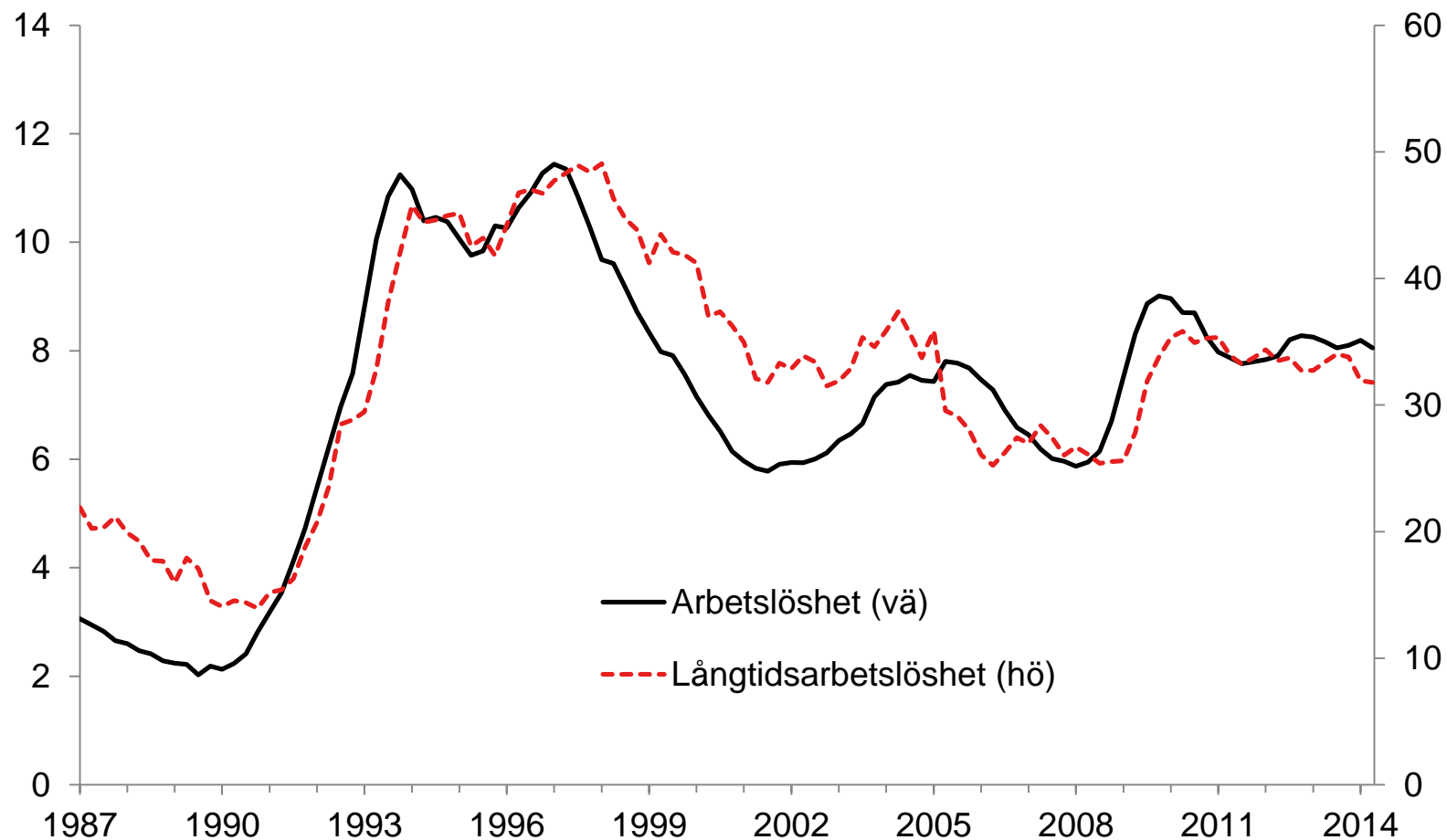
Arbetsmarknaden

- Utvecklingen på arbetsmarknaden under senare år
- Vilken roll har regeringens reformer spelat?
- **Hur har arbetslösheten utvecklats? Hur ser förutsättningarna att väsentligt minska arbetslösheten under kommande år ut?**
- Hur ser arbetsmarknaden för de unga ut?
- Sammanfattning

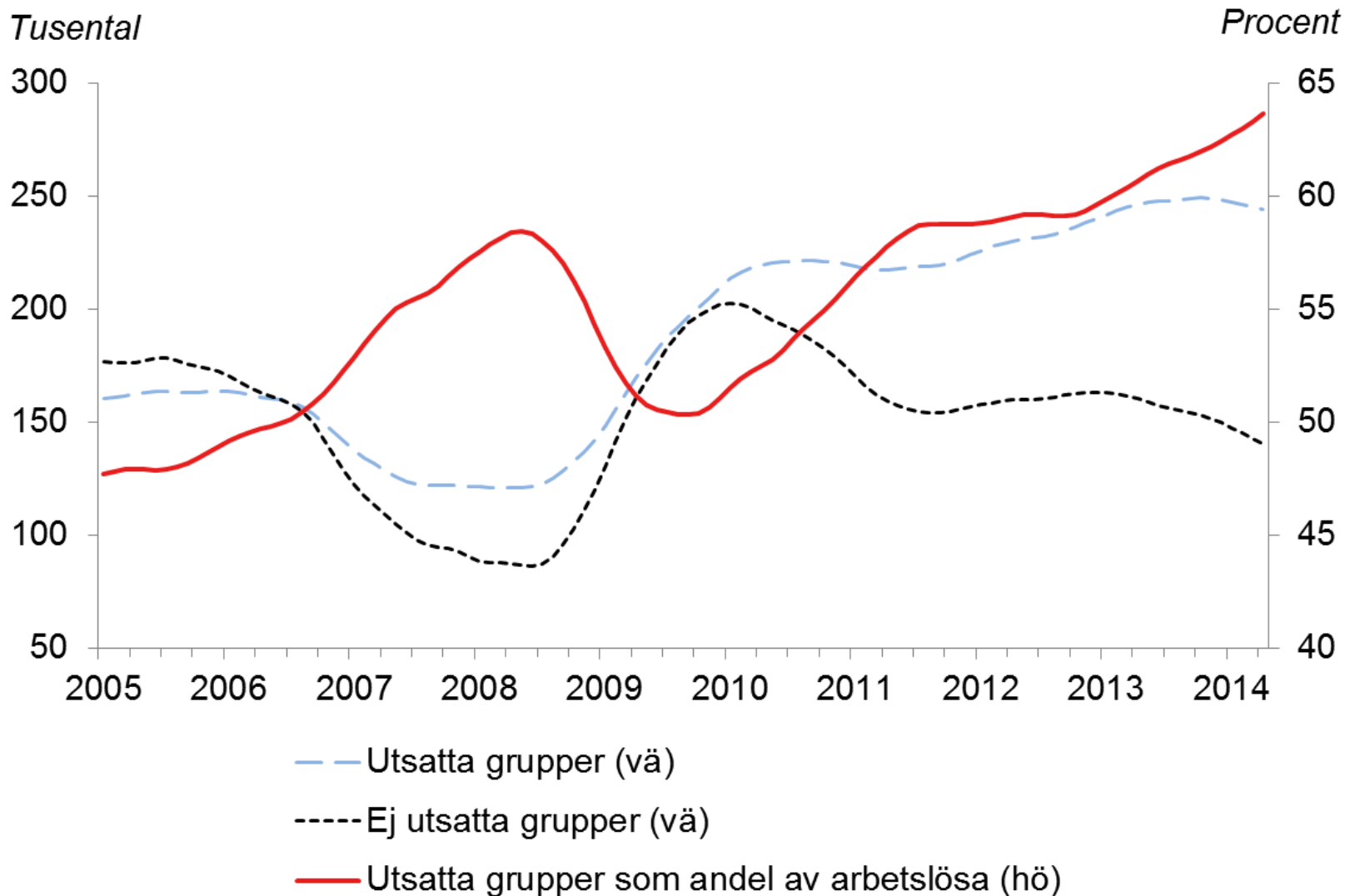
Arbetslöshet och långtidsarbetslöshet

Procent av arbetskraften 16–64 år

Procent av arbetslösa 16–64 år

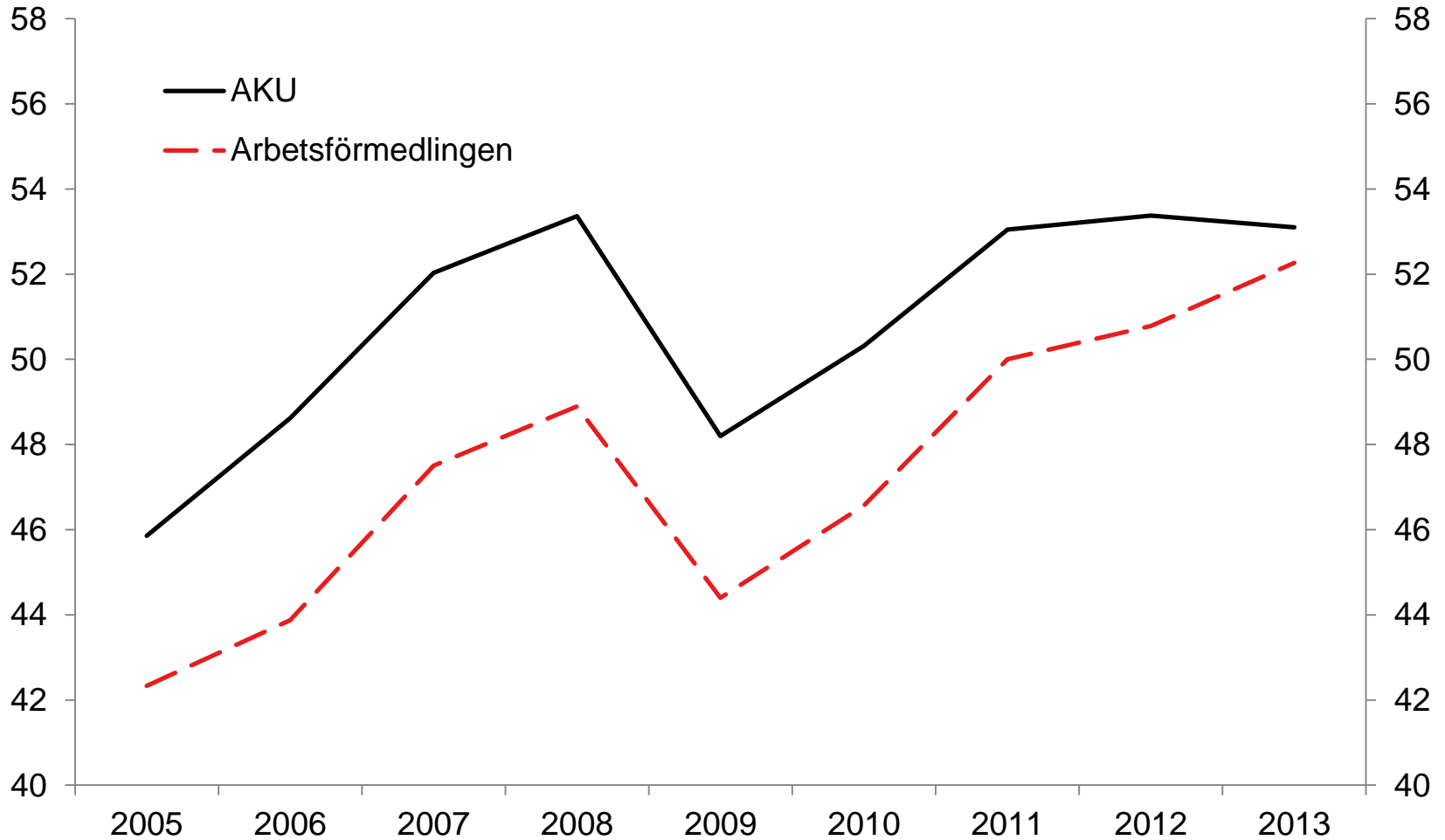
Arbetslösa inskrivna på Arbetsförmedlingen

Fler av de arbetslösa som tillhör utsatta grupper

Procent av arbetslösa

Procent av arbetslösa

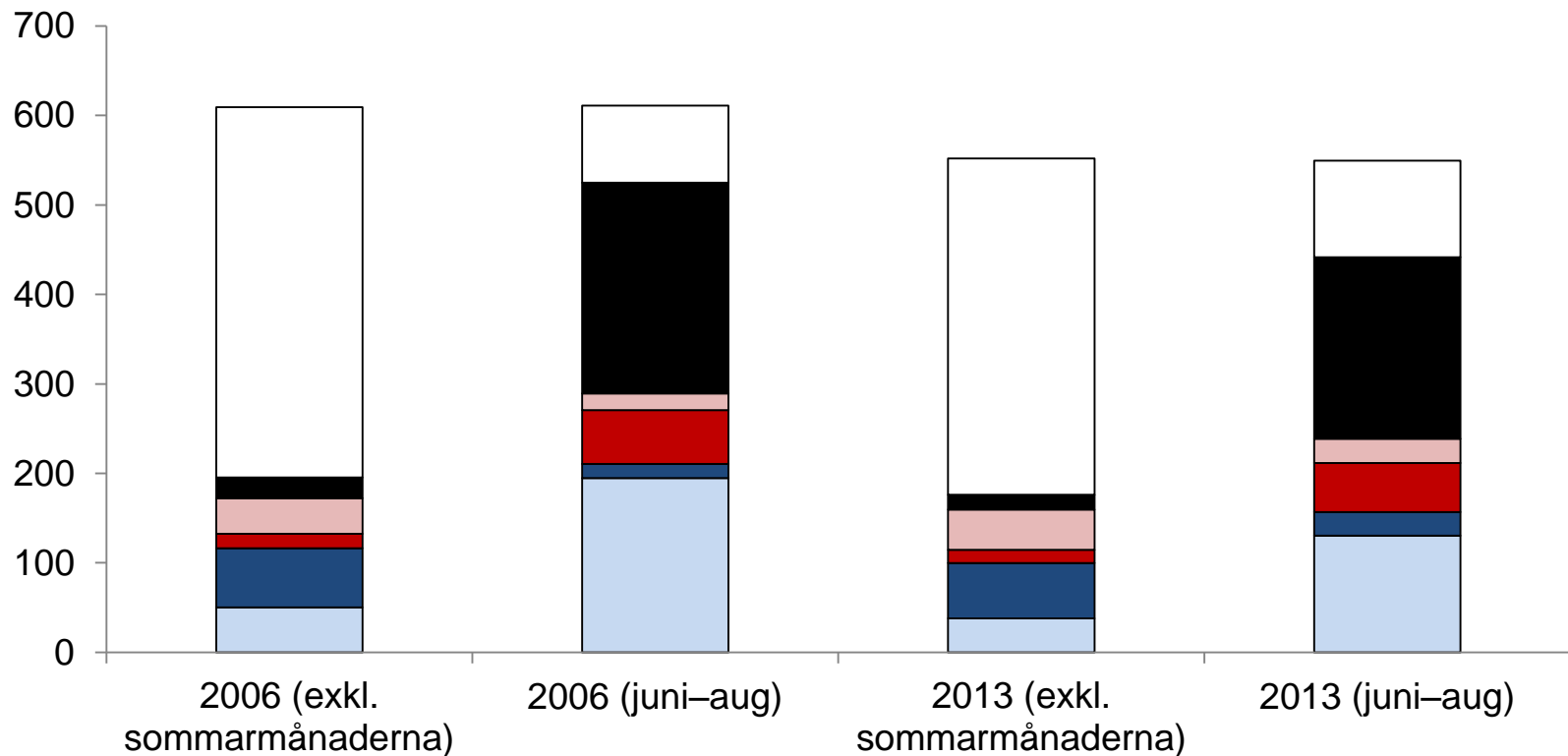

Arbetsmarknaden

- Utvecklingen på arbetsmarknaden under senare år
- Vilken roll har regeringens reformer spelat?
- Hur har arbetslösheten utvecklats? Hur ser förutsättningarna att väsentligt minska arbetslösheten under kommande år ut?
- **Hur ser arbetsmarknaden för de unga ut?**
- Sammanfattning

Unga 15–19 år efter arbetsmarknadsstatus

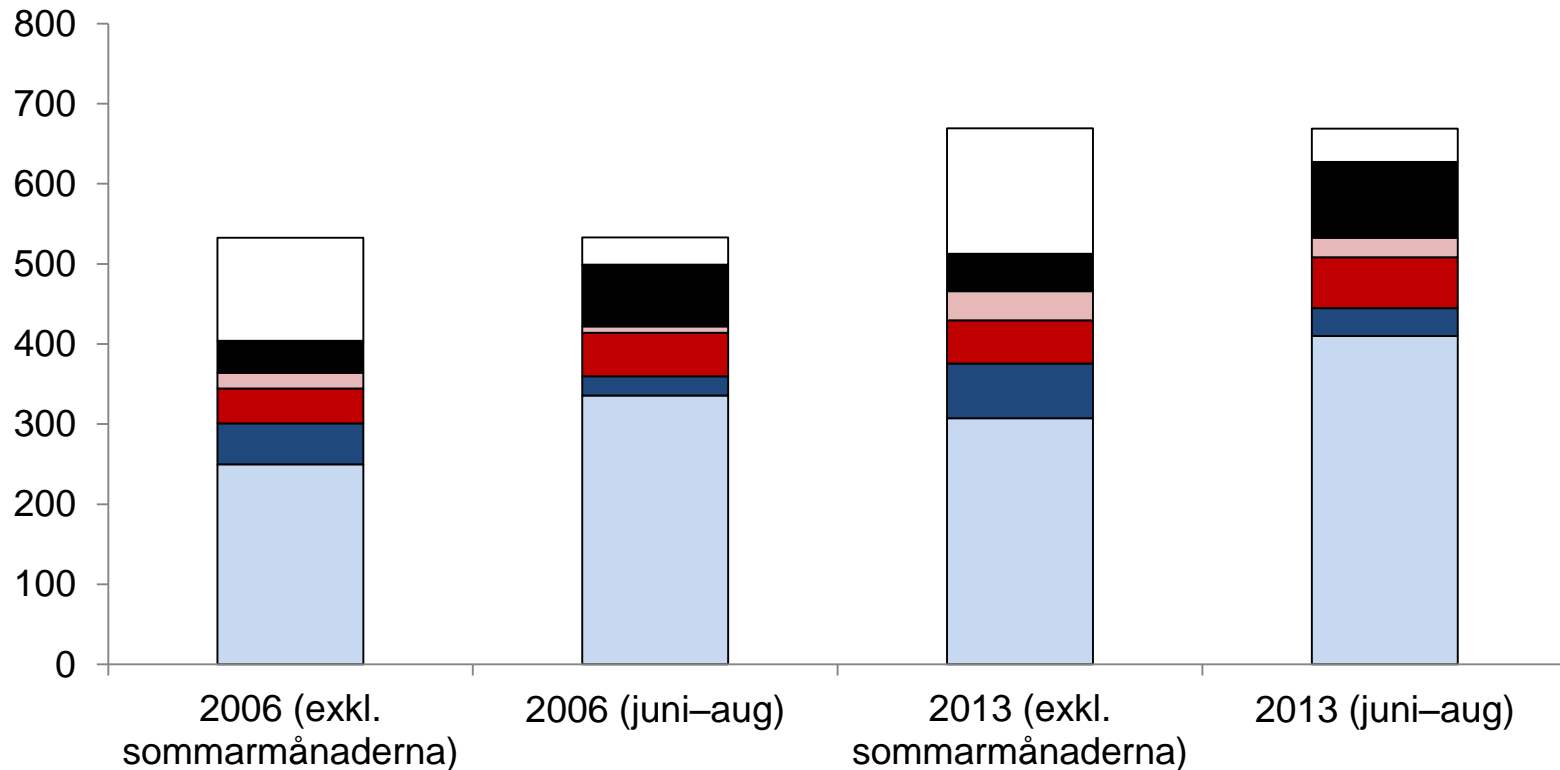
Tusental

- Utanför arbetskraften, heltidsstuderande
- Utanför arbetskraften, ej heltidsstuderande
- ◻ Arbetslösa, heltidsstuderande
- Arbetslösa, ej heltidsstuderande
- Sysselsatta, heltidsstuderande

Unga 20–24 år efter arbetsmarknadsstatus

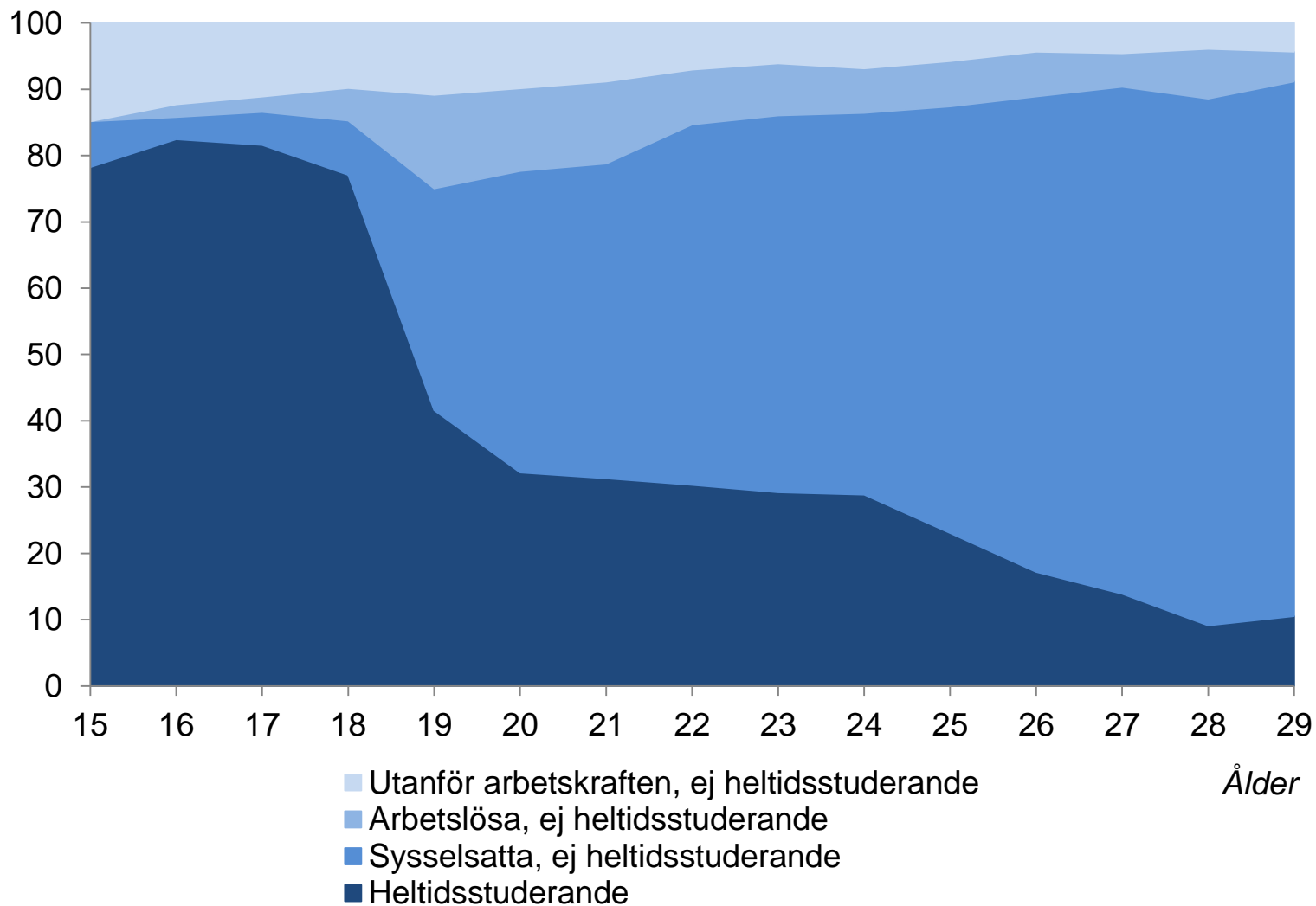
Tusental

- Utanför arbetskraften, heltidsstuderande
- Utanför arbetskraften, ej heltidsstuderande
- Arbetslösa, heltidsstuderande
- Arbetslösa, ej heltidsstuderande
- Sysselsatta, heltidsstuderande

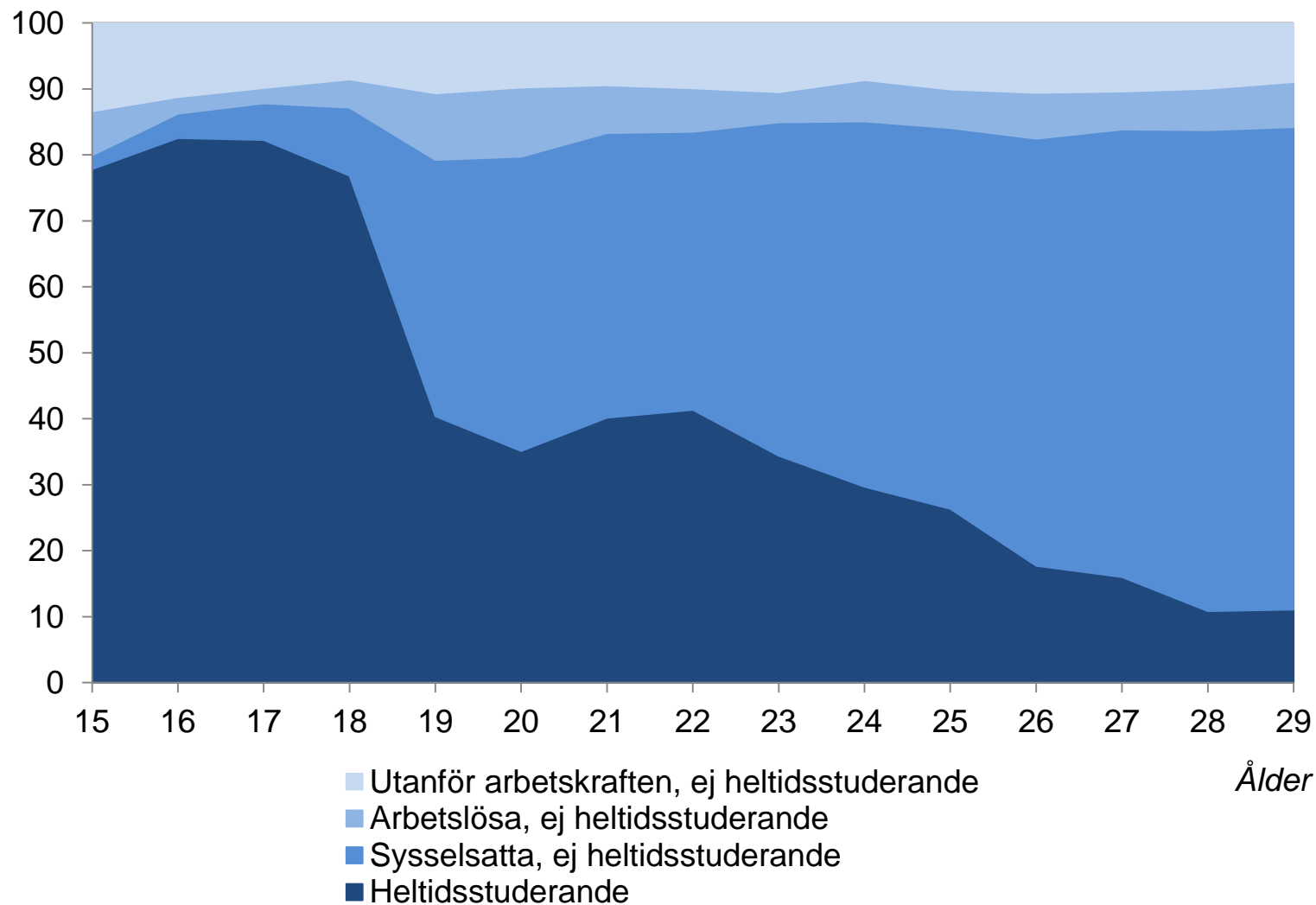
Unga efter arbetsmarknadsstatus och ålder, män

Procent

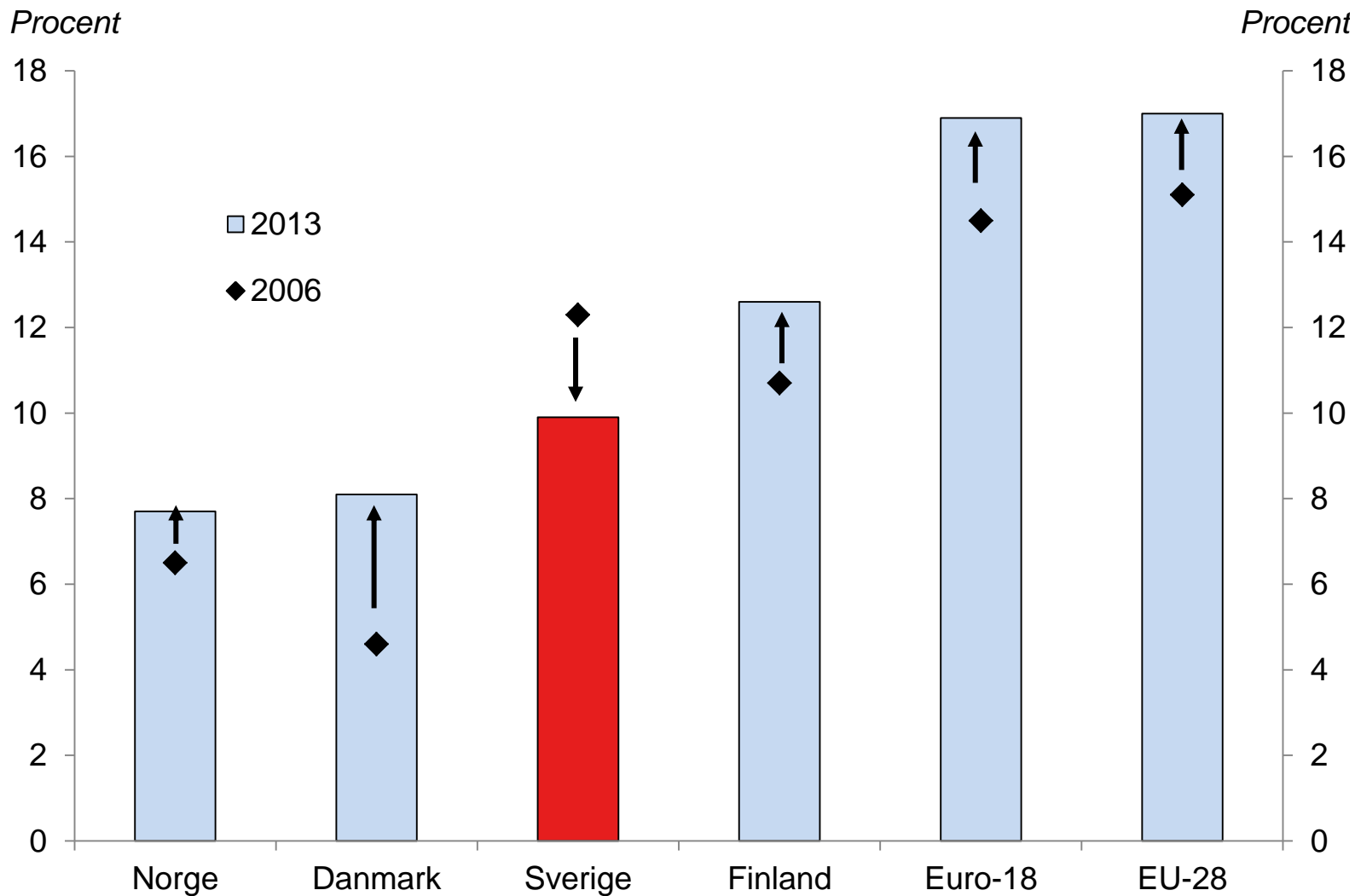

Unga efter arbetsmarknadsstatus och ålder, kvinnor

Procent

Inaktivitet bland unga 18–24 år

Sammanfattning I

- Arbetskraftsdeltagande, sysselsättning och arbetade timmar har utvecklats väl sedan 2006.
- Bedömningar av jobbskatteavdraget tyder på att denna reform stått för en betydande del av de positiva effekterna.
- Goda offentliga finanser har också bidragit.
- Arbetslösheten högre än före krisen.
- Det finns anledning att vara oroad över långtidsarbetslösheten och en ökad andel arbetslösa som tillhör utsatta grupper. Regeringens prognos för jämviktsarbetslösheten kan visa sig för optimistisk.

Sammanfattning II

- Arbetslöshetsmättet olämpligt för att fånga ungdomars etableringsproblem.
- Inaktivitet bland unga i regel ett bättre mått på etableringsproblem.
- Inaktivitet bland unga är särskilt vanligt i åldrarna 19–20 år.
- Talar för att stöd till yrkesintroduktionsanställningar är ett steg i rätt riktning för att underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden.